

Valtra Team

Valtra kundeblad • 1/2010

Ikke bare prisen, drivstofforbruket, men

Totaløkonomien

Side 12

**Valtra
får skryt
i test**

Side 4

**Ei hel bygd i
Norge kjører
Valtra-traktorer**

Side 9

**T162 Versu
– 1000 timer
på 6 uker**

Side 10

En pålitelig traktor er også produktiv, side 12

Leder	3	Valtraer er hjemme selv i kloster	14
Valtra får skryt i test	4	Valtra do Brasil feirer 50 år	16
Trinnløs N142 Direct i arbeid på en korngård	6	EasyWheels Robot sprøyter mot ugras i kornåker	17
En ren gledesmaskin	8	Samler Midt-Norge til ett rike	18
Ei hel bygd i Norge kjører Valtra-traktorer	9	Valmet 6400 – over 33 000 timer i bruk	20
Entreprenør kjører 1000 timer på 6 uker	10	Med Valtra rundt jorda	22
Ikke bare prisen, drivstofforbruket, men totaløkonomien	12	Old-timer: Volvo BM Valmet 305 og 405	23

**Den trinnløse
transmisjonen
er behagelig i bruk
Side 6**

**Finerfabrikkens
Valmet 6400
går og går og går...
Side 20**

**Valtra do Brasil
har laget traktorer
de siste 50 årene
Side 16**

Et Direct-e svar

De tre siste ukene før påske kjørte vi en Valtra Direct-karavane i Hedmark og Oppland. Arrangementene ble meget godt besøkt og til flere av stedene kom nesten 100 besøkende som ønsket å prøvekjøre traktorene. Det var tydelig at flere hadde hørt mye om de nye trinnløse transmisjonene og uten unntak ble alle meget positivt overrasket over hvor enkle de var å betjene. Mest imponert ble de som har erfaring fra trinnløse transmisjoner som nettopp har etterlyst flere av de spesielle egenskapene til Direct og som Valtra er alene om å tilby på markedet. Her har ingeniørene hos Valtra gjort en fremragende utviklingsjobb.

Stortraktormarkedet er i sterk utvikling og nå er over 20 % av traktorsalget i dette segmentet. Det er nesten en fordobling på 3 år. Det er svært gledelig at Valtra er totalt dominerende hvor nesten hver 3. traktor er en Valtra, enten N-serie eller T-serie. Vår markedsandel er dobbelt så stor som nr 2.

Rentenivået er fremdeles på et svært lavt nivå og det er ingen som i overskuelig fremtid regner med at det kommer til å skje endringer av betydning. Sett på denne bakgrunnen er det nå meget gunstig å investere.
God våronn.

Olav Løberg

Valtra Team

Valtra kundeblad

Sjefsredaktør

Hannele Kinnunen, Valtra Inc.
hannele.kinnunen@valtra.com

Redaksjon

Tommi Pitenius, Valtra Inc.
tommi.pitenius@valtra.com

Redaktører

Truls Aasterud, Lantmännen Maskin AS
truls.aasterud@lantmannen.com
Carlos Villasante, Agco Iberia, S.A.
carlosvillasante@mad.agcocorp.com
Sylvain Mislanghe, Agco SA
sylvainmislanghe@fr.agcocorp.com
Lucy Jones, Agco Ltd.
lucyjones@uk.agcocorp.com
Kim Pedersen, LMB Danmark A/S
kim.pedersen@lantmannen.com
Cinzia Peghin, Agco Italia SPA
cinziapeghin@par.agcocorp.com
Astrid Zollikofer, Valtra Vertriebs GmbH
astrid.zollikofer@valtra.com

Utgiver Valtra Inc., Finland, www.valtra.com

Koordinasjon Medita Communication Oy

Lay-out Juha Puikkonen

Trykk Acta Print Oy

Foto Valtra arkiv hvis annet ikke er nevnt

Testkjørerne er klare på at Valtra i sum har den beste hytta.

Valtra får skryt i test

Åtte profesjonelle traktorførere har testet like mange trinnløse traktorer. Halvparten av de nøytrale testsjåførene ville valgt Valtra som eget merke.

La oss ikke legge skjul på det. Når alle forhold ble tatt i betraktning – transmisjon og førermiljø – var det fem traktorer blant de åtte som pekte seg ut. Valtra var i vinnergruppa, en snutelengde bak vinneren av testen. Testtraktoren Fendt 820 Vario TMS ble rangert en hårsbredd foran Valtra T202 Direct.

På jorde og vei

Det er Bedre Gardsdrift som står bak den omfattende testen. De åtte traktorene ble kjørt av alle de åtte testkjørerne både i transport og på jordet med rotorharv. Men det var bare virkemåte og betjening av transmisjon samt førermiljø som skulle vurderes. Verken ytelse, trekraft, drivstofforbruk, pris eller serviceordninger er med på vurderingen.

Direct – ny transmisjon

Valtra har et unikt trinnløst system basert på flere moduler. På samme girkasse kan du velge enten en hydrostatisk enhet eller et femtrinns hurtiggir.

Transmisjonen har fire mekaniske trinn utenom trinnløsfunksjonen. Du kan veksle mellom dem i fart. Formålet er å gi transmisjonen et smalere arbeidsområde og dermed oppnå høyere virkningsgrad ved lavere hastigheter.

– Skifte av gruppe tar tid og medfører momentavbrudd. Normalt skifter du arbeidsgruppe kun ved oppstart og avslutning av arbeid. Under normale forhold trenger du ikke tenke mye på dette, er testrapportens kommentar.

God bremseeffekt

Alle traktorene i testen viste seg å virke stort sett helt greit på jordet. Det er i første rekke på veien testførerene har registrert forskjeller.

Særlig i nedoverbakke med 13 tonn bak. Der scoret Valtra høyt. Kjøreegenskapene til Valtra T202 er gode, er dommen fra testkjørerne. Til tross for at Fendt 820 Vario TMS er utstyrt med motorbrems, er bremseeffekten på Valtra T202 like god.

Aktiv stopp

Med en bryter på høyre konsoll kan du stille transmisjonens bremseeffekt i tre trinn. Denne egenskapen er unik for Valtra, og testkjørerne vurderer den aktive stoppen som testens beste.

– Bare slipp pedalen, og traktoren står. Skift retning eller fortsett som før, og trykk på pedalen igjen, og traktoren kjører fint av garde. Vil du ha enda mjukere start, har Valtra kløtsj som du sjøl stiller virkegraden på. Du kan også regulere hastighetsforholdet mellom forover og bakover med egen bryter. Meget bra, står det skrevet i testreportasjen i Bedre Gardsdrift.

Bare å kjøre

Overskriften "Direkte god" blir brukt i Bedre Gardsdrift som en innledning til vurderingen av Valtra T202 Direct. Et morsomt ordspill, men samtidig en tittel med et viktig innhold. Mens Fendt 820 Vario TMS beskrives som en traktor som er vanskelig å komme inn på og krever betydelig opplæring – "uten opplæring risikerer du at du knapt klarer å flytte traktoren" – er Valtra T202 Direct klar til bruk nærmest på direkten.

– Denne traktoren er den enkleste å bare sette seg inn i og kjøre. Sett den kjente vendegirspaken i ønsket retning, trykk på pedalen og kjør, er blant testkjørernes konklusjoner.

Hyttekomfort

Det er ingen grunn til å underslå at flere av traktorene i testen, og i særdeleshet Fendt 820 Vario TMS, fikk gode skussmål. Det skal sies at Fendt fikk usedvanlig høy karakter for transmisjonen. Når du først har forstått betjeninga, har du mange valgmuligheter som lar deg hente ut det beste fra traktoren, i følge konklusjonen.

Men vurderingen av førerhyttene på de to argeste konkurrentene i testen skiller dem. Mens førerhytta til Fendt beskrives som "virkelig gammel...trangt å gå ut og inn...liten plass...støynivået er høyt", fremheves Valtras lave støynivå, gode plass og gode

Testtraktorene

Case IH Puma 165 CVX

Claas Axion 820 CMATIC

Deutz-Fahr 620 TTV

Fendt 820 Vario TMS

John Deere 7530 E Premium AutoPower

Massey Ferguson 7495 DynaVT

New Holland T7040 AutoCommand

Valtra T202 Direct

Det var i første rekke på veien at testførene registrerte forskjeller. Særlig i nedoverbakke med 13 tonn bak. Der scoret Valtra høyt.

hyttefjæring. Til tross for at testkjørerne har anmerkninger til plassering av hastighetsspak, at sidepanelet har mange like knapper og at de mener at hytta mangler gode oppbevaringsplasser, er de klare på at Valtra i sum har den beste hytta.

■ Kalle Seip
Foto: Bedre Gardsdrift

Åtte testsjåfører klare til dyst: fra venstre Jan Gunnar Undheim, kjører til daglig Fendt 716. Bjørn Andre Egeland, kjører til daglig New Holland T8050. Arvid Hove, kjører til daglig Massey Ferguson 6495. Olav Slettebo, kjører til daglig Deutz-Fahr TTV 1130. Jan Ove Hauge, kjører til daglig Case IH Magnum 335. Tarjei Gjesdal, kjører til daglig John Deere 7530 Premium AutoPower. Per Magne Asheim, kjører til daglig Valtra T190. Åsbjørn Tjemsland, kjører til daglig Claas Arez 657.

Maskiner av høy kvalitet gir bespa

Jean-Pierre de Wilde viser sin N142 D som klargjøres for å spre gjødsel.

Trinnløs N142 Direct i arbeid på en korngård

Jean-Pierre de Wilde kombinerer sin rolle som gårdbruker i Monampteuil som ligger i Aisne, Nord-Frankrike, og salgs-sjef hos AGCO Finance for Valtra, med godt resultat. Det krever en god porsjon kunnskap, organisering og lidenskap.

I en alder på 41 år nyter denne gårdbruker-salgssjefen de allsidige oppgavene og tar hånd om begge rollene med samme energiske, omhyggelige og entusiastiske innsats. På denne 950 dekar store gården dyrker han rødbeter, hvete, hestebønner og raps. Samtidig bruker Jean-Pierre de Wilde hoveddelen av sin uke på å kjøre rundt den østlige delen av Frankrike for AGCO Finance, den finansielle drivkraften bak Valtra-traktorene.

– Jeg kjører 80,000 kilometer hvert år, fra le Havre til Carcassonne, forklarer Jean-Pierre de Wilde, som innrømmer at han setter pris på variasjonen og den økonomiske stabiliteten som de to rollene gir ham.

– Den nye kommunikasjonsteknologien i dag gjør at jeg kan sjonglere mellom rollene som gårdbruker og økonomisk rådgiver. Mitt eneste krav er å være tilgjengelig i to uker om sommeren under innhøstingen, men det er ikke noe stort problem, for mine kunder er opptatt med de samme tingene da.

Det faktum at vi har værmelding med syv dagers langtidsvarsel betyr også at vi kan organisere passende salgsbesøk ved hjelp av disse tjenestene, og uten dette ville ikke hele organisasjonen fungere.

Mer enn en økonomisk rådgiver

Når Jean-Pierre de Wilde tok over halvparten av sine foreldres gård i Aisne sammen med sin tvillingbror i 2005, fant han en måte å kombinere sin interesse for økonomi og sin bakgrunn som gårdbruker. Han forlot sin stilling i en bank der han var ansvarlig for landbruksmarkedet, og arbeidet i to år hos en produ-

sent av landbruksutstyr, før han begynte hos AGCO Finance i 2007.

– Min oppgave er å levere økonomiske løsninger til gårdbrukere. Jeg tilbyr dem råd og skatter og finansiering slik at de kan gjenoppbygge sin maskinpark. Jeg arbeider med kundene i samarbeid med forhandlerne, sier han.

Jean-Pierre de Wilde ønsker å være mer enn kun en velinformert økonomisk rådgiver. Hans bakgrunn gjør det også mulig for han å demonstrere hvordan kjøp av en ny traktor kan føre til innsparinger og øke en gårdbrukers overskudd.

Han ville aldri vært i stand til å leve dette dobbeltlivet hvis det ikke var for hjelpen fra innleid arbeidskraft, i dette tilfelle en gårdbruker som leier 1,000 dekar jord. Det er Frédéric som sår noe av kornet, tar seg av pløying og vedlikeholder utstyret.

– Han gir meg trygghet. Min bror og jeg har arbeidet sammen med han i fem år. Han

går mellom de tre gårdene, og dekker et totalt areal på 3,600 dekar. Dette alternativet gjør at vi kan fordele kostnadene med utstyret og nyte godt av gjensidig støtte fra CUMA (maskinsamvirke), som består av syv gårdbrukere.

Et virkelig godt smurt maskineri. Det har også gjort det mulig for Jean-Pierre de Wildes bror å ta en ekstra jobb, som salgsdirektør for at såvarefirma.

– I dagens økonomiske situasjon har det blitt mer og mer vanlig å ha flere roller.

På tross av at Jean-Pierre de Wilde arbeider på gården i fritiden for å sikre at han når sine mål når det gjelder inntjening, beholder han sin lidenskap for jordbruket. Han forsøker også å ta seg tid sammen med familien.

– Jeg arbeider ikke på søndager, det er den dagen jeg bruker sammen med min kone og to døtre. Jeg har to ukers ferie om sommeren. Den tiden er hellig for meg!

Frédéric jobber tett sammen med brødrene Wilde. Han ble involvert som innleid hjelp for ti år siden, og har aldri angret på det. Takket være hans utdanning kan han takle alt, selv teknikk.

– Utstyr av topp kvalitet er avgjørende. Det er den eneste måten å redusere utgiftene i jordbruksdriften, slår han fast, og kaster et stolt blikk på Jean-Pierre de Wildes nyeste anskaffelse: en 4-sylindret 150 hk Valtra N142 Direct som allerede har vært i bruk til pløying og kantklipping.

Komfortabel, spesielt på jorden

Jean-Pierre tok sine undersøkelser alvorlig når han skulle bestemme hvilken traktor han skulle kjøpe, da han ønsket en virkelig allsidig traktor (en som kan spre gjødsel og klippe kanter) som kunne takle oppgaven med å erstatte virksomhetens større traktor når den er ute av drift.

– Den har ikke sviktet meg enda. Jeg kan pløye med 8 skjær og arbeide med en 3 meter bred kombimaskin. Hvis jeg må beskrive min nye Valtra med ett ord, vil jeg si komfortabel – spesielt på jorden, men på veien også.

Jean-Pierre bestilte sin traktor fra Valtra ved hjelp av 'à la carte'-systemet. Den er klar for ISOBUS og har fjæring på forakselen, dempet hytte, skjermer som svinger, frontløft, Info-Light-utrustning og sort metallikk-lakk.

– ACD Autocontrol-funksjonen gir et høyere presisjonsnivå ved bruk av 3-punktskoblingen bak, forklarer den stolte eieren.

Ifølge Jean-Pierre, har N142 Direct alt det som større modeller har, på tross av den kompakte konstruksjonen, i tillegg

– Den kan virkelig måle seg med 6-sylindrende når gjelder ytelse!

Jean-Pierre ser fram til hastigheten og forsiktigheten i arbeidet som ligger foran den kommende våren, for å sikre at den naturlig fuktige jorda ikke blir for mye skadet. Traktoren er også utstyrt med brede 580 dekk bak for å hindre jordpakking så mye som mulig.

Når vi spurte om hvorfor han byttet ut sin gamle traktor, som allerede var utstyrt med CVT, med en Valtra Direct, taler Jean-Pierres svar for seg selv:

– Når du er vant til CVT, ønsker du ikke å bytte, så jeg valgte Direct i stedet for Versu med 5 gir under belastning. Han bekrefter også at Valtra har et godt rykte blant gårdbrukere. Traktorene er kjent for å være robuste og pålitelige, og merket har en oppriktig nærhet til sine kunder. N142 Direct ble kjøpt fra Messeant i Bazuel (Nord).

Jean-Pierre har allerede en rekke ideer om de neste Valtra-modellene:

– Hvis jeg noen gang skulle ha ansvar for å utvikle en ny Valtra, ville jeg starte med en 4-sylindret N-serie 150 hk som utgangspunkt, ha et nytt utvendig design med en lignende konstruksjon. Jeg ville benyttet en avansert førerhytte med nytt passasjersele og litt luksusutstyr som en kjøleboks og en skuff. Den ville bli utrustet med Direct-transmisjon med en C-serie som går litt lenger, opp til ca. 25–27 km/t.

Med en gang vinteren er over, vil N142 Direct bli nødvendig for å spre gjødsel og preparere jorda for rødbeter. For CUMA (maskinsamvirke) vil traktoren bruke mye tid på veien i omtrent 30 km/t rundt på gården. I følge Jean-Pierre de Wilde vil N142 gå omtrent 500 til 600 driftstimer i året da den også vil bli brukt i innhøstingen og for å kjøre sammen rødbeter.

– N142 Direct erstattet en 6-sylindret, 130 hk traktor og jeg må tilså at jeg har blitt positivt overrasket over Valtraens komfort. I utgangspunktet valgte jeg N142 Direct på grunn av at modellen har rykte på seg om å være kraftig, forklarer Jean-Pierre. I konklusjonen sier han også at girboksen er enkel å bruke og traktorens teknologi er hypermoderne, alt i alt en virkelig nytelse å bruke!

Jean-Pierre de Wilde stoler virkelig på at Valtra N142 Direct de neste kommende årene vil være en støttespiller, slik at han kan fortsette å utføre begge sine roller med godt resultat.

Salgssjefen kjører 80 000 km hvert år, så han bruker det meste av sin "fritid" i Monampeuil.

En ren gledes- maskin

Kjærligheten til Valtra S-serien har gjort ham til traktorbigamist. Rogalendingen er den første i Norge som går til innkjøp av en Valtra S352. Men han klarer ikke å kvitte seg med sin kjære S280.

– Det er ikke størrelsen det kommer an på, hevder Bjarne Kalberg med et stort smil.

Han kan ikke helt styre sin begeistring over sitt kjærlighetsforhold til traktorharems grand "old" lady – S280.

Tunge lass

Men egentlig er vel størrelsen en del av begrunnelsen for at han som første nordmann har underskrevet kjøpskontrakt på Valtras største traktormodell. Med den øker han nytelasten med fire tonn – til 18, noe som kommer godt med når han beveger seg ut på veien med dumperhengeren fullastet hengen- de etter.

Må være stor

Kalberg er bonde og entreprenør på Jæren – mest entreprenør. Melkekvoten har gått inn i en samdrift, og Valtra-haremet er hans arbeidsplass. På egen eiendom henter han ut råvarer til et blandeverk for ferdigbetong. Og til det trenger han voksen redskap.

– Da jeg trengte en ny traktor, kunne jeg ikke gå ned i størrelse, sier Kalberg.

Med kjøpet av Valtra S352, har bonde og entreprenør Bjarne Kalberg sikret seg de to største traktorene Valtra leverer.

Kongetraktor

Etter en testdag med dumperhenger på slep – ekvipasjen hadde en totalvekt på 41 tonn – bestemte han seg for å bli førstemann som investerte i den fransk-produserte videreutviklingen av traktoren han allerede hadde et veletablert kjærlighetsforhold til.

– Jeg hadde ikke hjerte til å kvitte meg med S280. Følelsene for den er for sterke. Det er jo kongetraktoren, sier han, spent på om den nye vil overta tronen når han har hatt den i produksjon en tid.

Naturlig valg

Med nykjøpet er Kalberg faktisk eier av 50 prosent av alle traktorer i S-serien i landet. Og det

er kan hende en naturlig situasjon for en som har vært trofast mot Valtra siden han fikk sin første Valmet i 1992.

– Men jeg følger godt med på utviklingen hos de andre traktorprodusentene. Så langt har Valtra vært det naturlige valget, sier han.

Om størrelsen er del av begrunnelsen for valget av S352, er soliditeten en annen begrunnelse.

– Jeg har så langt aldri opplevd mekanisk stopp på noen av Valtra-ene mine, sier han.

Smidig

– S-en står for smidig, mener Kalberg.

Mye er sagt om transmisjonssystemer som ingen andre traktormerker kan måle seg med. Også den fantastiske oversikten høyt oppe i glassburet. At lange arbeidsdager i en moderne Valtra ikke resulterer i støle lemmar, er vel også godt dokumentert. Men at en svær Valtra er smidigheten selv, har vel ikke fått så mye fokus.

– Jeg har en bakmontert grasklipper. Pleinen hjemme blir vakkert frisert med den store traktoren som trekkvogn, forteller Kalberg som riktignok må innrømme at metoden har noen ulemper.

– Det går nok med en og annen busk.

■ Kalle Seip

Valtra-selger Egil Gjødrem (t.h.) og bonde og entreprenør Bjarne Kalberg er vel forlikt etter at kontrakten på den nye traktoren er underskrevet. Traktoren til venstre, S280, skal alternere med den nye S352.

Det er trangt om plassen når nærmer halvparten av Arnebergs 40 Valtra-traktorer møtes en solrik vinterdag.

Valtra midt i Skandinavia

Ei hel bygd i Norge kjører Valtra-traktorer

Bygda er så liten at du ikke finner den med en GPS. Men Arneberg, med postnummer 2266, er stor nok til at et oppsiktsvekkende stort antall gamle og nye Valtra-traktorer har sitt tilhold der.

Om du bor i Norge er det stor sannsynlighet at du har spist poteter fra 2266 Arneberg. Den lille bygda ligger i Åsnes kommune i Hedmark fylke, en del av Finnskogen og bare et steinkast fra Sverige – midt i Skandinavia. Der produseres en vesentlig andel av det totale potetvolumet i Norge.

Og har du spist poteter fra Arneberg, er det sannsynlig at bonden som produserte potetene, har gjort det bak rattet på en Valtra.

Stor tetthet

– Jeg tipper på at det er rundt 40 Valtra-traktorer her i bygda med stort og smått, sier Ola Vasaasen.

Han er Valtra-selger hos Akershus Traktor og har tatt med seg kaffe og en kakebit til et

lite Valtra-treff. Bortimot halvparten av bygdas Valtraer setter gladelig stevne en kneggende kald vinterdag.

– Det har lenge vært stor tetthet av Valtra i 2266 Arneberg, forteller Vasaasen.

Stor tetthet betyr nærmest reint bord. Valtra er den definitive markedslederen i bygda.

– Særlig har N-serien slått godt an, sier han.

Samme merke

Bjørn Holstad driver et bredt anlagt landbruk. Derfor har han ikke mindre enn tre Valtra-traktorer i full drift på gården. Denne dagen er alle tre på plass for å delta på Valtra-treffet. En Valtra 805 fra 1988, en ny rugg av en Valtra i N-serien, og en seks år gammel i T-serien.

– Den bruker jeg i det daglige, sier Holstad.

Driftssikkerhet og upåklagelig service er hovedbegrunnelsene for at han har holdt seg til Valtra siden 1984.

– Og når jeg trenger mer enn en traktor, er det jo absolutt en fordel at det er samme merke, mener han.

Lettkjørt

At termometeret viser 22 minusgrader later ikke til å sette noen stopper verken for Valtra-motorer eller en Valtra-entusiast. Selv de yngste tar kulda med stoisk ro. Men så er da også søsknene Gunnar (4) og Anna (5) godt utstyrt med varmedresser fra Valtra.

– Hjemme har vi en tråtraktor. Men den er det snart bare Gunnar som får plass i, sier Anna.

Hun tror likevel det kan bli en stund til hun får lov til å overta pappa Stein Birkely sin ordentlige Valtra.

– Vi trenger to Valtra-traktorer for å ha en rasjonell drift, forteller Stein.

Han mener at traktorene egner seg godt blant annet til kornproduksjonen på gården.

– Valtra er en lettkjørt traktor, sier han.

Godt vedlikehold

Å ha et godt serviceapparat er helt vesentlig for en bonde som må ha minst mulig drifts-stopp. I tillegg til at Flisa Traktor, den lokale traktorforhandleren, forestår service for Valtra, tar servicespesialisten Lars Knøsen også oppdrag på gårdene i Arneberg.

– Bøndene her er flinke til å holde Valtraene sine ved like, sier han.

■ Kalle Seip

Bøndene i Arneberg er flinke til å vedlikeholde traktorene sine, mener servicespesialist Lars Knøsen.

Valtra har et solid fotfeste i Arneberg, forteller Ola Vasaasen fra Akershus Traktor.

2266 Arneberg

- er en liten bygd i Åsnes kommune i Hedmark
- Bygda ligger i Finnskogen, et stort, spredt befolket skogområde som strekker seg langs begge sider av riksgrensen mellom Norge og Sverige
- Området har navn etter finske innvandrere, såkalte skogfinner, som bosatte seg der på 1500-tallet og 1600-tallet
- Bygda domineres av landbruksrelatert virksomhet
- Produserer blant annet mye poteter
- Valtra er markedsleder

Versu T162 10000h

Denne vinteren brukte Veijo Hyrkäs sin Valtra T162 til en rekke oppgaver, slik som bygging av skogsbilvei over ei myr i Taivalkoski. Selv om traktorene kjøres mindre om vinteren, forventer han allikevel å bruke sine Versu-traktorer 3 000 til 4 000 timer i året.

Entreprenør kjører 1 000 timer på 6 uker

Valtra T162 Versu traktoren som eies av entreprenør Veijo og Valto Hyrkäs fra byen Kuusamo i Finland, har vært i hard bruk. Deres traktor har blitt kjørt over 1,000 timer de første seks ukene.

– Vi har brukt vår nye Versu til å sette opp brøytestikk i Nord-Finland for å gjøre klar til den kommende brøytesesongen. Vi har bokstavelig talt arbeidet døgnet rundt, sier **Veijo Hyrkäs**.

Traktoren kjøres av et team på seks førere som arbeider to om gangen, en kjører mens den andre betjener redskapet som er festet i trepunktskoblingen bak. Redskapet lager et hull i bakken og setter deretter brøytestikket ned i hullet. Brøytestikkene settes opp ved siden av veien omtrent hver 70. meter.

– Arbeidet er ganske tungt for transmisjonen og bremsene, da det blir mye stopping, akselerasjon opp til 40 km/t og så nedbremsing igjen. Det samme arbeidet gjentas døgnet rundt i en periode på to måneder.

Valtra T130 som entreprenøren brukte til dette arbeidet de siste fire årene har gått 12,000 driftstimer.

– Vår nye Versu bruker akkurat halvparten så mye drivstoff som den forrige traktoren. 160-liters hydraulikk er mye mer effektiv enn den gamle tannhjulpumpen. Før måtte vi kjøre motoren på over 2,000 o/min, mens nå

er 1,200 o/min tilstrekkelig. Motorstøyen har også blitt redusert mye.

Oppsetting av brøytestikk tar omtrent to måneder til sammen, og etter det brukes traktoren til snøbrøyting. De vil også bli brukt til transport, slåing av veikanter og vedlikehold av grusveier. For eksempel skal traktorene slå veikanter hele veien fra Hyvinkää i Sør-Finland til Nuorgam i nord, noen tusen kilometer fra hverandre.

Førernes favoritt

I tillegg til Versu traktoren de allerede har kjørt i 1,000 timer har **Veijo** og **Valto Hyrkäs** en annen, nyere Versu og to Valtra T130 traktorer, den ene er en 6600-modell og den andre en 6400. Entreprenøren har også to lastebiler og fire gravemaskiner. Firmaet har 21 ansatte arbeidere i høysesongen, og 11 året rundt. De to brødrene kjøpte entreprenørfirmaet fra sin far i 1999, og da hadde maskinparken to Valmet-traktorer.

I følge brødrene har den nye Versu-traktoren taklet det harde arbeidet godt. Setting av brøytestikk er normalt svært tøft for bremse-skivene, men den nye modellen har ikke vist noen svakhetstegn. Førerne liker også den nye Versu. Firmaet hadde allerede en Valtra Advance-modell i begynnelsen av høsten, men når førerne hadde begynt å bruke Versu-modellen, overtalte de brødrene til å endre bestillingen fra en Advance-modell til en Versu.

■ **Tommi Pitenus**

– **Takket være den nye 160-liters hydraulikken er drivstofforbruket halvparten av hva det pleide å være, påpeker Veijo Hyrkäs og Jari Saavaniemi.**

Ikke bare prisen, drivstofforbruket, men **Totaløkonomien**

Driftskostnadene for en traktor avhenger ikke bare av innkjøpsprisen, men også ytelsen og driftskostnadene og hvor mye den er tilgjengelig for bruk.

Å kjøpe en traktor er en stor avgjørelse. Den viktigste vurderingen er selvsagt å finne den traktoren som gir best mulig total ytelse. En rekke faktorer må tas med i betraktningen ved sammenligning av traktorer, og verdien av disse faktorene er forskjellige. Behovene varierer ut fra forskjellige områder, forskjellige gårder og spesielt forskjellig bruk og oppgaver, så det er usannsynlig at du og naboen eller noen andre vil ha det riktige svaret for deg. Muligheten til å spesialtilpasse din Valtra-traktor og bestille den slik du vil ha den direkte fra fabriken gjør det enkelt å finne den ideelle traktoren for ditt arbeid – en traktor som ikke mangler noe, men som heller ikke har med noe unødvendig som du må betale for.

Når du vurderer kostnadene for en ny traktor, er de første faktorene som dukker opp prisen og drivstofforbruket. Men det er ikke sikkert at dette er de aller viktigste faktorene.

– Når det gjelder totaløkonomien er det viktigste at traktoren er i stand til å håndtere oppgavene den får og som den ble kjøpt til. Selv en billig traktor er dyr hvis den blir stående og ikke kan utføre oppgavene. En traktor som ser dyr ut kan raskt tjene inn prisforskjellen hvis

den takler alle forhold, også når den blir satt til nye oppgaver. Det er ikke vanlig å skifte traktor hvert år, selv om brukeren får mer jord å dyrke eller vurderer nye muligheter for leiearbeid, forklarer **Timo Mattila**, markedsføringsansvarlig hos Valtra.

En traktor som er for stor eller for liten for oppgaven er uøkonomisk. De faste kostnadene for en stor traktor er en belastning hvis den ikke brukes nok. På den andre siden, selv om moderne traktorer kan takle ganske godt store redskaper, kan det gå med for mye tid til oppgaver ved bruk av for små traktorer, noe som gir høyere driftskostnader og drivstofforbruk.

Du kjøper ikke en drill, du kjøper et hull

Det er et gammelt ordtak som sier at du ikke kjøper en drill, men det hullet som drillen kan lage. Det samme gjelder for jordbruksmaskiner. Hensikten er å få gjødsel spredd, trær kuttet eller jorder pløyd, ikke å kjøpe en ny traktor.

– Selvgående redskaper har blitt mer populært for spredning av gjødsel, sprøyting og høsting av fôr. Selv om spesialmaskiner arbeider mer effektivt per time enn traktormonterte

redskaper, kan fortsatt totaløkonomien bli dårligere. Hovedproblemet med selvgående redskaper er deres høye innkjøpspris. Kapitalkostnadene for maskiner som står i ro det meste av året, kan bli svært høye, sier Mattila.

En annen viktig faktor som er viktig å huske på er at spesialmaskiner krever en nødvendig kjede av maskiner og en god infrastruktur for å arbeide effektivt. Produktiviteten for selvgående høstmaskiner kan være ekstremt høy, men det hjelper ikke hvis fôret kommer så raskt til siloen at det ikke blir nok tid til å komprimere skikkelig, og det fører til dårligere kvalitet.

Brukerkomfort og ergonomi på traktorer er også produktivitetsfaktorer. Selvsagt brukes mye tid på maskinen, så disse egenskapene gjør arbeidet mer lystbetont og trygt, men arbeidets effektivitet økes også når føreren holder seg frisk og opplagt lenger.

Vurder driftskostnadene i hele levetiden

Når driftskostnadene for en traktor diskuteres, er det normalt drivstofforbruket det fokuseres på. I realiteten er ikke drivstofforbruket den

avgjørende faktoren for de totale kostnadene. Innsparingen som kan oppnås når det gjelder drivstofforbruk er enda mindre. Moderne dieselmotorer bruker nesten akkurat like mye drivstoff per kilowatt. Større besparelser kan gjøres når det gjelder kapitalkostnader og arbeidseffektivitet. Betydelige besparelser kan også oppnås når det gjelder driftssikkerhet, holdbare motorer og lange vedlikeholdsintervaller.

Valtras motorer (AGCO Sisu Power) er laget spesielt for maskinbruk. Disse robuste motorene sikrer lang levetid, høyt moment og suveren driftssikkerhet.

En pålitelig traktor betaler seg, en ødelagt koster

Driftssikkerhet er en viktig faktor når det gjelder totaløkonomi. En traktor som fungerer genererer inntekter, mens en som ikke fungerer fører til tap.

– Driftssikkerhet eller mangel på det kan bety ti-tusener om ikke hundre-tusener av kroner. Det er enkelt å beregne hvor mye det koster i reparasjoner og tapte maskininn-

tekter hvis maskinen er ute av drift i en uke eller mer i toppsesongen. Hvis mulige tap på grunn av tapt kvalitet eller mengde avling tas med, kan prisen selvsagt bli veldig høy, legger Mattila til.

Driftssikkerhet er summen av mange faktorer, inkludert traktoren selv, et pålitelig og tilgjengelig servicenettverk og brukeren. Mulige kostnader ved et havari bør også sammenlignes med kostnader for service og vedlikehold. Dette hjelper til å forstå viktigheten av skikkelig og regelmessig ettersyn av traktoren.

■ Tommi Pitenus

Regelmessig vedlikehold holder traktoren i god driftsstand og hindrer at problemer oppstår når du trenger traktoren mest.

Valtra er hjemme selv *i kloster*

Overlevering av T171 HiTech, foran til venstre:
Ludger Heydler, Distriktsansvarlig for Valtra
Vertriebs GmbH, Broder Richard Schmidt OSB,
økonom og leder av klosteret Plankstetten
Markus Neger, Neger Landtechnik.

Benediktiner-klosteret Plankstetten har blitt utpekt av Miljøverndepartementet som "pilotprosjekt i økologisk jordbruk" og fungerer som en modell for andre gårder, både regionalt og nasjonalt – et virkelig prakt eksempell på økologisk jordbruk.

Klosteret ligger i området mellom Nuremberg, Regensburg og Ingolstadt. Takket være den katolske kirken og Baroque-klosteret, er det en bygning av nasjonal betydning. I de siste fem årene har klosteret kontinuerlig vunnet nytt terreng i økologisk gårdsdrift og fått

Besøkende kan kjøpe varer som er organisk dyrket i klosterets egne butik.

nasjonal betydning på grunn av det eksemplariske regionale selvforsynte konseptet. Hovedkomponenten i konseptet er at klosteret er relativt uavhengig av omgivelsene når det gjelder forsyningsikkerhet.

Klosterets gårdsdrift ble helt lagt om til økologisk jordbruk i 1994. Med et dyrket areal på ca. 1,200 dekar, var det ikke enkelt å legge om driften. Den dyrkede marken er delt i 1,000 dekar åkerland, 200 dekar eng og 50 dekar gårdsplass og annet areal. Arealene dyrkes kun ved bruk av Valtra-traktorer. Dette inkluderer en 6400 (>10,000 driftstimer), en 8400 (7,000 driftstimer), en 8450 (6,000 driftstimer) og fra september 2009, også en T171 HiTech. Vekstene er delt i: spelt (170 da), maltbygg (160 da), hvete til brygging og baking (100 da), store bønner (60 da), erter (60 da), poteter (50 da), hvete (50 da), havre (50 da) og solsikke (10 da). Husdyrene består av ca. 45 ammekuer med avlsdyr og kalver, i tillegg til ca. 100 purker. En annen støttespiller er klosterets planteskole, som drives i henhold til retningslinjene fra Bioland. Den har over 1,200 m² med drivhus, 15 dekar grønnsaker på friland og 40 dekar frukthage. Chicory dyrkes i nedlagte ølkjellere.

Hovedproduktene som dyrkes på gården blir i stor grad brukt og behandlet i klosterets

egne virksomheter. Dyrene blir slaktet og videreforedlet i klosterets slakteri. Hovedmengden av korn benyttes i Riedenburgerbryggeriet for produksjon av tre typer øl, inkludert klosterets eget øl. Bakeriet i klosteret benytter mel fra gården til baking av sine bakeprodukter. Til slutt er også kjøkkenet i klosteret en stor forbruker av produktene fra gården, spesielt poteter og grønnsaker fra planteskolen. Gårdsproduktene er også til salgs i gårdsbutikken på klosteret. Alle disse faktorene understreker deres regionale selvstendighet.

De har også en vesentlig regional uavhengighet når det gjelder skogbruk. Dette inkluderer et areal på ca. 600 dekar. Hovedmengden av skogen benyttes som tømmer i de forskjellige byggeprosjektene. Klosterets eignesnekkerverksted lager vinduer, dører, møbler, etc. av tømmeret. Småved kuttes opp og brennes i klosterets flisfyringssystem.

■ Thomas Lehmann

Valtra er kjent i Brasil, spesielt for sine store traktorer som er i utstrakt bruk f.eks. innen sukkerbransjen.

Valtra er *det nest mest populære traktormerket* i Sør-Amerika

Valtra
do Brasil
50
år

Valtra-fabrikken i Mogi das Cruzes, Brasil feiret sitt 50-årsjubileum i januar i år. Mer enn det siste halve århundret har Valtra vunnet lojalitet hos de brasilianske bondene. I dag er Valtra det nest mest populære traktormerket i Sør-Amerika

Valtra's historie i Brasil begynte i 1950-årene, når det finske selskapet – da kjent som Valmet – begynte å eksportere traktorer til Brasil. I 1959 og 1960 ble totalt 1,250 Valmet 33D traktorer eksportert fra Finland til Brasil.

Selv om eksporten til Brasil begynte lovende, ønsket landet å etablere sin egen traktorindustri. Den brasilianske regjeringen inviterte dermed traktorprodusenter til å legge fram planer om åpning av nye fabrikker i Brasil. Valmet kom opp med sine egne planer på rekordtid og fikk tilbudet. Selskapet Valmet do Brasil ble registrert i januar 1960 og en tidligere

tekstilfabrikk ble anskaffet i Mogi das Cruzes, omtrent 70 kilometer fra sentrum i São Paulo i retningen mot Rio de Janeiro. Den første Valmet-traktoren som ble produsert i Brasil ble avduket den 14. desember 1960, mindre enn ett år etter at konkurransen ble utlyst første gang.

1960-årene var turbulente år i Brasil. Inflasjonen var stor og traktorprisene måtte økes hver måned. Etter militærkuppet i 1964 innførte militærregjeringen strenge prisreguleringer, og skapte en egen utfordring for traktorbransjen. Tre av seks traktorfabrikker i Brasil ble tvunget til å legge ned, men Valmet overlevde.

1970-årene markerte en periode med vekst for Valmet do Brasil. I 1973 ble Linha 73-serien introdusert, og merkets tradisjonelle røde farge ble endret til gul – som fortsatt er den mest populære fargen på Valtra-traktorer i

Brasil. Monteringsanlegget ble utvidet, og i 1977 produserte Valmet do Brasil 15,000 traktorer.

1980-årene startet med introduksjon av en ny modellserie, Linha 8, i juli 1981.

Valmet introduserte også den første brasilianske firehjulsdrivne traktoren, 118-4.

Denne modellen etablerte grunnlaget for Valtra's nåværende lederposisjon blant store traktorer i Brasil. I 1983 introduserte Valmet 138-4 Turbo, den første brasilianske firehjulsdrivne traktormodellen med turbo.

I 1992 begynte Valmet do Brasil å benytte Sisu-motorer sammen med MWM-motorer. Dette førte til oppstart av motormontering i Brasil to år senere.

Brasiliansk jordbruk ble rammet av tilbakegang i midten av 1990-årene. Valmet do Brasil overlevde krisen ved å benytte samme strategi som ansatte i Europa. Bestillingssystemet for kundene som ble introdusert i Brasil i 1996 ble kalt "O Trator Combinado". Samtidig begynte Valmet do Brasil også å tilby alternative farger.

Tre modellserier ble satt i produksjon på 2000-tallet: den lette BL-serien, den mellomstore BM-serien og den store BH-serien. En ny traktorboom begynte i Brasil i slutten av 2006.

Valtra do Brasil utnyttet denne oppsvingen godt, da de tradisjonelt har omtrent 50 prosent av traktormarkedet blant sukkerplantasjer. I 2007 introduserte selskapet en serie høstmaskiner som ble produsert i samarbeid med moderselskapet AGCO, ved Santa Rosa-fabrikken. Den økonomiske situasjonen begynte å svekkes igjen i slutten av tiåret, men i de siste månedene har situasjonen begynt å bedre seg.

Valtra do Brasil's 50-årsjubileum ble feiret i januar i Mogi das Cruzes.

■ Tommi Pitenius

EasyWheels Robot sprøyter mot ugras i kornåker

Traktorer utstyrt med Auto-Guide styresystem og U-Pilot vendeteigsautomatikk kan allerede nesten arbeide alene. På grunn av sikkerhet, lovbegrensninger og andre årsaker, er det mer sannsynlig at automatiske roboter for arbeid på jorder vil være mindre enn traktorer. Dessuten vil disse små robotene ikke pløye, plante eller høste inn, men i stedet håndtere oppgaver slik som sprøyting mot ugras, trekking av vanningslanger og såing av enkeltplanter som jordbruksmaskiner i dag ikke kan gjøre.

– EasyWheels Field Robot tok sølvmedaljen i en internasjonal konkurranse om jordbruksroboter i Nederland i 2009. I konkurransen måtte roboten flytte seg og manøvrere uavhengig på en kornåker. Grønne golfballer ble spredt i åkeren for å representere ugress. Robotene skulle finne ballene og sprøyte dem med sprøytemiddel, forklarer Timo Oksanen, en forsker ved avdelingen for Automatisasjon og Systemteknologi ved Helsinki Tekniske universitet, som ledet teamet.

EasyWheels er resultatet av et samarbeid mellom studenter fra Helsinki Tekniske universitet og Avdelingen for Agroteknikk ved Universitet i Helsinki. Hvert år organiserer de to universitetene et samarbeidsprosjekt med både ingeniørstudenter og jordbruksstudenter. Noen av jordbruksrobotene som deltar i konkurransen er de samme fra år til år, kun med forbedringer. De finske teamene har hvert år bygget en helt ny robot for å lære.

– Ekstra poeng gis i konkurransen for lave kostnader. Totalt koster delene for EasyWheels under 2000 Euro, sier Oksanen.

EasyWheels har fire-hjulsstyring, kameraøye, infrarød avstandsmåler og ultralydfølere i alle fire hjørner – i likhet med parkeringssen-

sorer på en bil. Roboten behandler all denne informasjonen i en sensorisk fusjon. Ved å inspisere omgivelsene på mange forskjellige måter, er roboten i stand til å kjøre langs rader og finne de grønne golfballene, selv om de delvis er skjult under bladverket, bedre enn roboter som benytter kun en enkelt sensor.

– Det som er spesielt med EasyWheels er at den arbeider like godt i alle retninger – akkurat som traktorer fra Valtra som er utstyrt med TwinTrac vendbar førerplass. Roboten dreier kun kameraøyet i den retningen den ønsker å kjøre. Den har også en moduloppbygging, så for- og bakaksel og motor kan skiftes på kun minutter, legger Oksanen til.

■ Tommi Pitenius

EasyWheels Field Robot

- Fellesprosjekt for studenter fra Helsinki Tekniske universitet og Universitetet i Helsinki
- Fikk sølvmedaljen ved den internasjonale konkurransen for Robotar i jordbruket i Nederland
- I stand til å manøvrere alene gjennom en åker og finne og sprøyte ugress
- Valtra var hovedsponsor for prosjektet

Den Valtra-sponsede EasyWheels Field Robot tok sølvmedaljen i en internasjonal konkurranse i Nederland i 2009.

Samler Midt-Norge til ett rike

Lantmännen styrker sin markedsposisjon i Midt-Norge. Det har de gjort for å kunne presentere en komplett maskinleverandør for kundene. Lantmännen Maskin Midt-Norge AS (LMMN) satser også i Midt- og Nord-Troms.

– I Midt-Norge har Lantmännen nylig overtatt de tre selskapene Proffsenteret Stjørdal Traktor, LMB-senteret Verdal og LMB-senteret Melhus, sier Tor Jon Garberg.

Han er daglig leder i det nyetablerte selskapet Lantmännen Maskin Midt-Norge AS.

Betydelig aktør

De tre tidligere servicepunktene i Trøndelagsfylkene utgjør sammen med salgsskissapparatet og en felles administrasjon en helhet. Gjennom nyorganiseringen blir LMMN den nest største forhandleren av Valtra og Claas i Norge.

– Midt-Norge er et særdeles viktig landbruksområde i landet vårt. LMMN har satt seg som mål å bli en av områdets store og betydelige aktører innenfor maskinbransjen.

Den posisjonen vil vi nå ved å være enda mer tilgjengelige for kundene våre, sier Garberg.

Samarbeid

De tre forhandlerpunktene hindrer ikke at LMMN fortsatt skal være aktive ute i hele serviceområdet. For å sikre enda bedre oppfølging, skal selgerstaben styrkes. Allerede nå er servicekapasiteten styrket ved at det er ansatt flere nye mekanikere.

Tilbakemeldinger fra kunder er positive. De opplever at de blir godt betjent av selskapet på alle vis.

– Vi ser fram til et nært og godt samarbeid med våre kunder for å sikre et effektivt og bærekraftig landbruk, sier Garberg.

Erfaring

Etableringen av Lantmännen Maskin Midt-Norge betyr ikke at det nye selskapet fam-

ler i blinde. Tvert i mot har både selgere og serviceapparatet lang og bred kompetanse på alle produkter.

– Nyetableringen betyr at erfaringen som frittstående servicepunkter og selgere fra flere distrikter har opparbeidet, nå kommer hele Midt-Norge til gode, sier daglig leder Tor Jon Garberg.

Han mener også at det er positivt at de som jobber med de samme produktene og kundene enten det er salg eller service, er ansatt i samme selskap.

– Fellesskapsfølelsen er et godt grunnlag for et godt samarbeid, og det gjør at de forskjellige funksjonene knyttes tettere til hverandre, sier Garberg.

Nordnorsk offensiv

Fellesskapet har også fått et nordnorsk bein å stå på. Lantmännen Maskin har selv stått for

Lantmännen har styrket sin markedsposisjon i Midt-Norge ved å overta de tre selskapene Proffsenteret Stjørdal Traktor, LMB-senteret Verdal og LMB-senteret Melhus. Lantmännen Maskin Midt-Norge AS er allerede en av områdets mest betydelige aktører innenfor maskinbransjen.

salget av Valtra i Midt- og Nord-Troms de siste årene. Traktormerket har vært det mest solgte og oppnådde en markesandel på nesten 30 prosent i distriktet. Men resten av produktporteføljen har vært ivaretatt av Lantmännen Maskins forhandler Dagenborg Maskin AS i Tromsø. Det samarbeidet er nå avsluttet uten at det skal få konsekvenser for kundene.

– For å sikre alle Lantmännen-kunder en god og betryggende kontinuitet, overtar vi i Lantmännen Maskin Midt-Norge AS alt salg og service for hele vår produktportefølje i den samme regionen, forteller Garberg.

Samarbeidsavtale

Til å ivareta service på produktene er det inngått samarbeidsavtale med Anlegg og Landbruksservice AS på Storsteinnes. Bedriften er sentralt plassert i regionen og eies og drives av Bjørn Einar Bakkehaug.

– I tillegg opprettholdes vårt mangeårige samarbeid med **Bent Hansen** på Finnsnes som har ansvaret for service på Valtra. Vår selger **Jim Øverli** skal selge hele produktspekteret, sier Garberg.

Bred kompetanse

Kompetansen i det nye selskapet begrenser seg ikke til Valtra og Claas traktorer. Porteføljen av produkter er stor og viktig. Blant annet er LMMN den største og dominerende aktøren på Claas skurtresker i region Midt-Norge.

Midt- Norge, som består av de to Trøndelags-fylkene, representerer omtrent 20 prosent av landbruke-markedet i Norge. Nord-Trøndelag har en større andel av sin verdiskaping fra jordbruket enn noe annet fylke i landet.

– Claas er verdensledende når det gjelder grasmaskinmaterieell, blant annet slåmaskiner, vendere og rundballepresser, forteller Garberg som viser til god etterspørsel etter grasutstyr denne våren.

Forutsigbarhet

Gjennom et nylig inngått samarbeid med svenske LK Verkstaden AB, overtar LMMN også formidling av gjødselhånderingsutstyret Hill og Olby.

Stjørdal Traktor var CIFI-forhandler og har blant annet vært Norges mestselgende forhandler av vedmaskinen Hakki Pilke.

– LMMN vil videreføre denne representasjonen, i tillegg til Lantmännen Maskins øvrige redskapsortiment, lover Garberg.

For å skape forutsigbarhet for kundene, tilbyr LMMN faste servicepriser i henhold til kravspesifikasjon.

■ Kalle Seip

Valtra er Midt- og Nord-Troms mest solgte traktormerke. Både Valtra og resten av produktporteføljen ivaretas av LMMN i Tromsø. Anlegg og Landbruksservice AS på Storsteinnes foretar service på alle produktene, forteller selger Jim Øverli.

Fredrik Thomassen er servicespesialist med base i Verdal i Nord-Trøndelag. Mange traktoreiere i hans distrikt framhever Fredriks gode egenskaper som en av fordelene ved å velge Valtra.

Over 33 000 timer i bruk

Valmet 6400 i hardt arbeid i finerfabrikk

1997-modellen Valmet 6400 har arbeidet over 33,000 timer ved Balti Spoon finerfabrikk i Kuusalu, Estland. En dag når vi på besøk var det minus 20 grader C, men traktoren gikk som vanlig og flyttet tømmer fra haugen inn til produksjonslinjene. Sidene på motordekslet har falmet i solen raskere enn merkene på førerhytta, men begge deler er fortsatt originale.

Ved Balti Spoon finerfabrikken i Kuusalu, Estonia, er produksjonssjef Indrek Saar så vant til Valmet 6400 som arbeider på området at han ikke legger merke til den.

– Så lenge jeg kan huske har den alltid arbeidet der. Traktoren kjøres 8 til 16 timer hver dag, transporterer tømmerstokker fra lagerplassen til produksjonslinjen, forklarer Indrek Saar.

Balti Spoon finerfabrikk eies av Möhring Group, og er en hovedvirksomhet. De syslesetter 450 personer og behandler enorme mengder tømmer hver dag. Lastebiler kommer fra hele Øst-Europa og tømmer sine lass på lagerplassen, der Valmet 6400'en sorterer stokkene og transporterer dem til starten av produksjonslinjene. Dette er en kritisk fase av driften av hele anlegget. Flere lastere arbeider også på plassen.

– Problemer? Stopptid? Vi har ikke hatt noen problemer – i alle fall ikke noe som er så viktig at jeg husker det, vedgår Saar.

Traktoren ble kjøpt av Valtras Estland-importør og forhandler, Taure AS, som også utfører service på maskinen. Taure's servicearkiv bekrefter Saar's hukommelse. Taure's serviceteknikere har kommet for å utføre nødvendig vedlikehold hver 250. driftstime, nesten på timen. Hverken motor eller transmisjon har vært åpnet noen gang. Flere tusen timer har gått uten behov for noe annet en planlagt vedlikehold. De få unntakene har ikke

vært noe mer uvanlig enn for eksempel å skifte viftereim og reparere vannpumpen. De største reparasjonene var skifting av turbo etter 18,506 driftstimer og overhale forakselen etter 21,940 og 30,920 driftstimer.

En rask og allsidig traktor

Traktoren passer ideelt for det krevende, raske arbeidstempoet på fabrikken. Den er rask, rimelig og allsidig sammenlignet med spesialmaskiner. Valmet 6400 er utstyrt med Kronos tømmerhenger med en kran i 4000-serien og støttebein.

– Når vi kjøpte traktoren i 1997 vurderte vi selvsagt andre maskinløsninger også. Traktoren viste seg å være det beste valget for dette arbeidet. Vi vil fortsette å bruke Valmet'en så lenge den er pålitelig. Når tiden kommer for eventuelt å bytte den, vil vi starte med blanke ark, sier Saar.

6400 har alltid vært en populær modell blant førere. I 1990-årene så Valmet luksus ut for førere fra Estland, som var vant til østeuropeiske traktorer. I dag, etter mer enn 10 år, er den aldrende maskinen fortsatt en favoritt takket være driftssikkerhet og enkel betjening. Selv om traktoren i prinsippet har egen fører, er det mange andre som kjører traktoren i løpet av dagen.

En dag når vi var der og intervjuet, var temperaturen minus 20 grader C med en

Jaan Bender mottar sin nye traktor i 1997. Valmet 6400 var luksuriøs på den tiden sammenlignet med øst-europeiske traktorer, og den er fortsatt populær takket være driftssikkerhet og enkel bruk.

kald vind i tillegg. Traktoren har stått ute om natten med motorvarmer tilkoblet. Om morgenen lesset traktoren igjen tre meters bjørkestokker fra lagerhaugen som ble lesset av fra lastebiler, opp i hengeren. Den transporterte så lasset til metallreoler på fabrikkvegen, som igjen løftes til starten av produksjonsprosessen.

■ Tommi Pitenius

Finer for møbelproduksjon i Europa

Balti Spoon produserer i hovedsak trefiner til møbelprodusenter. Finer brukes for eksempel til overflater på bord, hyller og skap, og på gulv og til og med bordtennisbord. Balti Spoon's produkter leveres til møbelprodusenter over hele Europa, inkludert Tyskland, Italia og Skandinavia.

– Tykkelsen på vår finer varierer fra 0,5 til 2,0 millimeter, og størrelsen på våre finerflak varierer i henhold til kundenes behov. Finer produseres både ved 'skrelling' og høvling, etter at treet først er steamet for å sikre at det ikke flises opp. Vi bruker bjørk, bøk, eik,

Produksjonssjef Indrek Saar sier at Valmet 6400'en har arbeidet ekstremt pålitelig hver dag i over ti år.

ask og andre treslag i vår produksjonsprosess, forteller Saar.

Balti Spoon er en del av Möhring Group. Selskapet har også en fabrikk i Canada, og tidligere drev de anlegg også i Tyskland og Brasil.

– Fabrikken her i Kuusalu ble startet opp tidlig i 1990-årene når Karl Heinz Möhring, grunnleggeren av Möhring Group, så etter en plassering i Baltikum for en ny fabrikk. Han hadde kjempet her i andre verdenskrig, og husket bjørkeskogen her. Balti Spoo fabrikk var en av de første store industriinvesteringer i denne delen av Estland etter frigjøringen, kommenterer Saar.

■ Tommi Pitenius

Med Valtra rundt jorda

Når han leverer den nye traktoren, hender det at kunden holder ham på panna for å sjekke om han er helt frisk.

– Da kan jeg gjerne ha kjørt 200 kilometer med den nye traktoren og er klar for å ta med den brukte tilbake de samme 200 kilometerne.

Gir seg ikke

Ernst Rolf Bjørkestøl synes han er heldig som får kjøre Valtra på veiene i Agder-fylkene.

– Jeg leverer traktorer fra forhandleren i Hægeland i Vennesla til Gjerstad i øst, Kvinesdal i vest og Hovden i nord. I gjennomsnitt har jeg tur to ganger i uka, forteller 68-åringen som ikke har tenkt å gi seg med transportaktiviteten før han blir bedt om å gå av traktoren.

Fører logg

Han spøker ikke. Det han sier er nemlig dokumenterbart.

– Jeg skriver opp hver eneste tur. Her i boka fører jeg dato, hvor turen går og hvor mange kilometer jeg kjører, sier Bjørkestøl

og viser fram den tjukke boka der alle turene er ført med sirlig håndskrift.

Tok pensjon

Han kan i skrivende stund dokumentere 29,000 kilometer bak rattet på en Valtra. Den første noterte turen gjorde han 15. november 2007.

Men det er bare en del av sannheten. Trolig har han kjørt så langt at det tilsvarer en runde rundt jorda ved ekvator – 40,075 kilometer i følge Wikipedia.

– Da sønnen min, Rolf, startet opp som Valtra-forhandler – Agder Traktor og Maskin – i 2005, bestemte jeg meg for å gå av med pensjon for å hjelpe ham, sier pappa Ernst Rolf som regner med at han har rundet 40,000 kilometer siden han startet opp.

Trivelig

Ernst Rolf Bjørkestøl så at transportutgiftene ved traktorsalg var store. Hans bidrag til sønnens nye bedrift var å sørge for at kundene alltid fikk traktoren til ønsket tid. Og det skulle ikke koste ei krone.

– For meg er det utrolig moro å komme rundt på bygdene. Det vanker ikke sjelden en

I denne boka kan Ernst Rolf Bjørkestøl dokumentere 29.000 kjørte Valtra-kilometer.

kopp kaffe og en hyggelig prat når jeg kommer med den nye traktoren, smiler han.

Ser mer

Hyggelige kunder er god lønn for strevet, mener Ernst Rolf. Men som bonus blir han godt kjent i eget fylke.

– Når jeg kjører bil får jeg ikke med meg detaljene på turen. Fra traktorsetet ser jeg ting jeg aldri har lagt merke til før. På denne måten kommer jeg jo også til steder jeg aldri ellers ville reist til, sier han.

Høflig

Til tross for at han kjører mange mil med traktor, lar han seg ikke stresse opp i trafikken.

– Jeg bruker heller en halv time ekstra på turen enn å risikere å trekke på meg rasende og stressede bilister, sier han.

De smale veiene i Agder-fylkene krever en høflig kjørestil.

– Når det ligger tre-fire biler bak meg, kjører jeg inn på en busslomme så snart det er mulig, sier den blide og entusiastiske Valtra-transportøren.

■ Kalle Seip

På vei til en ventende kunde.

Volvo BM Valmet 305 og 405

Volvo BM Valmet 305-4/405-4 var en suveren universaltraktor. Avhengig av dekkutrustning veide traktoren 3200-3300 kg. Transmisjonen med 8+4R helsynkroniserte gir, og et krabbegir var også tilgjengelig, og sørget for 12+8R gir.

Når Scantrac, den kombinerte markedsføringsbedriften for Volvo BM og Valmet, begynte markedsføring av produktene for sine moderselskap utenfor Finland i starten av 1980-årene, viste den 4-hjulsdrevne modellen Valmet 604-4 seg å bli svært populær. 604-4 ble etterfølgeren til de lette modellene Valmet 502 og 602. På tross av populariteten, ble det rettet kritikk mot 6+2R transmisjonen, som ble betraktet som foreldet.

Valmet-fabrikken i Tourula, Jyväskylä, begynte å utvikle en ny 8+4R transmisjon med en gang 05-seriens modeller 505-905 hadde kommet i produksjon. Den nye transmisjonen var ideell. Alle gir ble synkronisert, og de skråskjærte tannhjulene sikret både holdbarhet og lite støy. I tillegg hadde transmisjonen trykksmøring.

Tannhjulene for transmisjonen i de større modellene ble produsert av Volvo BM, så når den svenske partneren tok det strategiske valget å avslutte produksjonen av traktordeler, måtte Valmet finne en ny løsning. Svaret kom fra søsterfabrikken i Brasil. I den tiden ga den brasilianske regjering eksporttilskudd til innenlandske selskaper, så den nye transmisjonen ble til en vinn-vinn-situasjon for Valmet i Finland og Valmet i Brasil. Landenes

beste leverandører, slik som ZF, ble benyttet under planleggingen av produksjonen. Transmisjonen ble vellykket testet i Finland. Kun en fordom var igjen: kan man stole på brasiliansk kvalitet? Denne skepsisen viste seg å være ubegrunnet. Kvaliteten på den nye transmisjonen overgikk alle forventninger.

Motorfabrikken i Linnavuori moderniserte den 2,7-liters Valmet 310B-motoren, i tillegg til å montere turbolader, og dermed skape TD 27-modellen. To motoreffekter ble levert: 53 hestekrefter for modell Volvo BM Valmet 305 og 61 hestekrefter for Volvo BM Valmet 405. Senterrammen ble laget av stål og fungerte som drivstofftank. Den fikk også samme fasong som større modeller, og beskyttet dermed mellomakselen til firehjulsdriften. ZF ble valgt som leverandør av drivaksel, og oppnådde en svingvinkel på 50 grader. Dette gjorde traktoren ekstremt smidig.

Førerhytta ble i hovedsak basert på den foregående modellen 604. En helt ny avrundet førerhytte med glassdører uten ramme ble utviklet samtidig, men selskapets salgsorganisasjon vurderte disse "helikopterhyttene" som for avansert – noe som var feil. Hydraulikken ble også basert på tidligere modeller.

De nye modellene ble lansert i juni 1985 i Suolahti. Mottakelsen var svært positiv. Produktene ble lansert under merkenavnet Volvo BM Valmet, da Volvo BM fortsatte å levere enkelte deler, f.eks. til bakakselen. 305 og 405 skulle bli de siste modellene med dobbel opprinnelse, for de etterfølgende årene ble navnet forenklet til Valmet.

Disse modellene hadde et ekstremt godt rykte, og er svært høyt verdsatt helt fram til i dag. Selgere sier at når som helst disse modellene byttes inn, finnes det kjøpere til dem med en gang.

■ Hannu Niskanen

Med styrke mot sommeren!

